

نمونه فرم معرفی دروس نظری و عملی Course Plan

نام درس پاتولوژی بیماریهای غدد درون‌ریز
نیمسال دوم ۴۰۴-۴۰۵

دانشکده پزشکی گروه آموزشی آسیب‌شناسی

* نام و شماره درس: ??? پاتولوژی غدد درون‌ریز
* رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی - مقدمات بالینی

* روز و ساعت برگزاری: مطابق برنامه گروه
* محل برگزاری: تالار دکتر نفیسی

* تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی (اسلایدخوانی)

* دروس پیش نیاز: آسیب‌شناسی عمومی

* نام مسوول درس: دکتر مریم سلطان
* تلفن و روزهای تماس: هر روز 37929075

* آدرس دفتر: دانشکده پزشکی - گروه آسیب‌شناسی
* آدرس Email: Maryam.soltan1367@gmail.com

* هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

دانشی:

آشنایی با اصول مورفولوژی، ایمونوپاتولوژی و پاتوفیزیولوژی بیماری‌های غدد درون‌ریز و بیماری‌های مرتبط هماتولوژیک.

نگرشی:

تقویت نگرش بالینی-آسیب‌شناسانه، رعایت اخلاق و همدلی با بیماران مبتلا به اختلالات هورمونی.

مهارتی:

توانایی توصیف یافته‌های ماکروسکوپی، تشخیص میکروسکوپی تغییرات غددی و هماتوپاتولوژیک شایع.

* اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

الف) حیطه دانشی (Cognitive Domain)

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

۱. ساختمان میکروسکوپی و ماکروسکوپی طبیعی غدد تیروئید، پاراتیروئید، پانکراس درون‌ریز، آدرنال و هیپوفیز را توصیف کند.
۲. پاتوفیزیولوژی بیماری‌های عملکردی تیروئید (Hypo/Hyper)، تیروئیدیت‌ها و نئوپلاسم‌های اصلی آن را تبیین کند.
۳. تغییرات مورفولوژیک پانکراس در دیابت ملیتوس، آسیب به جزایر لانگرهانس و تومورهای نورواندوکراین را تفسیر نماید.
۴. ضایعات آدرنال شامل هیپرپلازی، آدنوما، کارسینوم و فنوکروموسیتوما را از نظر الگوهای هیستوپاتولوژیک تشخیص دهد.
۵. ضایعات هیپوفیز شامل آدنوم‌های عملکردی و غیرعملکردی را از نظر پاتولوژی سلولی تحلیل کند.
۶. تغییرات پاتولوژیک ناهنجاری‌های کلسیم و هورمون پاراتیروئید را با یافته‌های بافت‌شناسی مرتبط سازد.
۷. انواع کم‌خونی‌ها را بر اساس مورفولوژی RBC، آزمایش‌های مکمل و منشأ پاتوفیزیولوژیک طبقه‌بندی کند.
۸. نئوپلاسم‌های سلول‌های سفید (لنفوپرولیفراتیو/میلوپرولیفراتیو) را از نظر ساختار بافتی و الگوهای ارتشاح تشخیص دهد.
۹. ضایعات طحال و تیموس از جمله هایپرپلازی، تیموما و لنفوم را از نظر یافته‌های پاتولوژیک تفکیک کند.
۱۰. یافته‌های پاتولوژیک غدد را با تظاهرات بالینی، آزمایشگاهی و تصویربرداری مرتبط سازد.

ب) حیطه نگرشی (Affective Domain)

دانشجو در پایان دوره باید:

۱. اهمیت تشخیص زودهنگام بیماری‌های غدد درون‌ریز و تأثیر آن بر کیفیت زندگی بیمار را درک کند.
۲. در مواجهه با بیماران مبتلا به اختلالات هورمونی، همدلی و نگاه علمی داشته باشد.
۳. به دقت علمی در ثبت یافته‌های ماکروسکوپی و میکروسکوپی پایبند باشد.
۴. نقش ارتباط بین‌رشته‌ای (پاتولوژی-غدد-پزشک عمومی) در درمان بیماران را ارزش‌گذاری نماید.
۵. نسبت به حفظ محرمانگی اطلاعات بیماران و رعایت اصول اخلاق پزشکی حساس باشد.
۶. ضرورت اتوپسی آموزشی در درک ضایعات غدد درون‌ریز و سیستم ایمنی را درک کند.
۷. اهمیت پرهیز از تشخیص‌گذاری بیش از حد (overdiagnosis) و پیامدهای بالینی آن را درک نماید.

ج) حیطه مهارتی (Psychomotor Domain)

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

۱. اسلایدهای میکروسکوپی ضایعات تیروئید (Hashimoto، follicular، papillary) را شناسایی و تفکیک کند.
۲. تغییرات هیستوپاتولوژیک پانکراس در دیابت و تومورهای نورواندوکراین را توصیف کند.
۳. ضایعات آدرنال (adenoma vs carcinoma vs pheochromocytoma) را از نظر معیارهای بافت‌شناسی افتراق دهد.
۴. الگوهای سلولی ضایعات هیپوفیز را تشخیص دهد.
۵. الگوهای مورفولوژیک آنمی‌ها را در خون محیطی و مغز استخوان تفسیر نماید.
۶. نمونه‌های بافتی طحال و تیموس را از نظر الگوهای ارتشاح لنفوئیدی، تیموما و لنفوم بررسی کند.
۷. ارتباط بین یافته‌های میکروسکوپی و تظاهرات بالینی-پاراکلینیک را برقرار نماید.
۸. تغییرات ماکروسکوپی غدد درون‌ریز را در نمونه‌های آموزشی/اتوپسی مشاهده و گزارش کند.
۹. یافته‌های اسلایدهای میکروسکوپی را در قالب گزارش پاتولوژیک مختصر و علمی ثبت کند.

* منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

- (Robbins Basic Pathology, 11th ed. (2023)
- Thyroid: Chapter 18, pp. 642-652
- Parathyroid & Calcium: Chapter 18, pp. 652-654
- Adrenal: Chapter 18, pp. 666-673
- Pituitary: Chapter 18, pp. 637-641
- Pancreas (Endocrine/Diabetes): Chapter 18, pp. 655-661, and Pancreatic Neuroendocrine Tumors p. 665
- Anemias: Chapter 10, pp. 346-361
- WBC Neoplasms: Chapter 10, pp. 362-380
- Thymus/Spleen pathology: Chapter 10, pp. 390
- (تصاویر میکروسکوپی) Robbins & Cotran ATLAS

منابع فرعی:

- WebPath Endocrine Gallery
- CAP endocrine autopsy notes

روش تدریس:

سخنرانی همراه با اسلاید

- اسلایدخوانی میکروسکوپی حضوری
- سوالات تعاملی بالینی-آسیب‌شناسی (CBL)

مسئولیت های فراگیران:

- حضور منظم در کلاس
- پیش مطالعه پیش از هر جلسه
- پاسخ گویی فعال به سوالات
- مرور تصاویر میکروسکوپی جهت آزمون

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:
الف) طول دوره (کوئیز- تکالیف- حضور- بحث): 1 نمره
ب) پایان دوره: 19 نمره

* سیاست مسوول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:
سیاست برخورد با غیبت و تأخیر

- بیش از ۲ جلسه غیبت غیرموجه = محرومیت از آزمون پایان ترم
- تأخیر بیش از ۱۵ دقیقه = غیبت در آن جلسه

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس..... نیمسال اول/دوم					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱			پاتولوژی تیروئید	دکتر نعمت الهی	
۲			پاتولوژی تیروئید	دکتر نعمت الهی	
۳			پاتولوژی پانکراس و پارائیروئید	دکتر برادران	
۴			پاتولوژی آدرنال و پاتولوژی هیپوفیز	دکتر برادران	
۵			ضایعات گلبول های قرمز (آنی ها)	دکتر نعمت الهی	
۶			ضایعات گلبول های سفید (نئوپلاستیک)	دکتر حیدرپور	
۷			پاتولوژی طحال و تیموس	دکتر سلطان	
۱۵					
۱۶					
۱۷					

* تاریخ امتحان میان ترم :

* تاریخ امتحان پایان ترم:

* سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

۱. حضور منظم و فعال در کلاس و جلسات اسلایدخوانی برای یادگیری ضروری است و در ارزشیابی لحاظ می شود.
۲. پیش مطالعه فصل مربوط به هر جلسه از کتاب Robbins برای درک بهتر مباحث توصیه می شود.
۳. مرور تصاویر میکروسکوپی ارائه شده در کلاس جهت موفقیت در آزمون پایان دوره الزامی است.
۴. دانشجویان موظفاند پرسش های خود را در حین تدریس یا در پایان جلسات مطرح کنند.
۵. رعایت اخلاق حرفه ای، صداقت علمی و حفظ امانت داری در گزارش موارد و آزمون ها الزامی است.

۶. هرگونه تقلب، استفاده از یادداشت، یا ارتباط غیرمجاز در جلسه امتحان طبق قوانین آموزشی پیگیری خواهد شد.
۷. تکالیف و تمرین‌های محول‌شده باید به‌موقع تحویل داده شوند؛ تأخیر، نمره را کاهش می‌دهد.
۸. احترام به هم‌کلاسی‌ها، اساتید و محتوای آموزشی از اصول این دوره است.
۹. درخواست‌های آموزشی باید به‌صورت منظم و مکتوب (ایمیل/سامانه) مطرح شوند.
۱۰. غیبت غیرموجه بیش از حد مجاز، منجر به عدم اجازه حضور در آزمون پایان‌ترم خواهد شد.